

Jens Ramsing í Norðurlandahúsinum:

Freistandi at klappa ímillum satsirnar

Sagt verður um føroyingar, at teir hava altíð góða tíð. Hetta sæst m.a. við at nógvir áhoyrarar koma sjaldan rættstundis til konsertir. Hesum vita tónleikararnir av, og tí byrja konsertirnar ongantíð fyrr enn 5 minuttir eftir ásetta tíð. Hesum vita áhoyrararnir av, og tí koma nógvir teirra ongantíð fyrr enn 10 minuttir eftir ásetta tíð!

Undirritaði var einki undantak á so mata, tá danski pianistin Jens Ramsing hevði konsert í Norðurlandahúsinum manakvöldið. Men tað er tað góða við Norðurlandahúsinum, at har er einki stolaskrambl at órogyva tónleikarnar.

Í grundini ein byttur óvani at koma ov seint, tí satt at siga, so er tað ikki so stuttligt, at 200 óð eygu hyggja at tær.

Hetta kvöldið vóru ikki so nógv eygu í Húsinum — nakrir fáir »Torden-skjold-soldatar« og nokur ferðafólk. Eftir øllum at døma ganga føroyingar ikki á konsert í mjorka.

Tá eg kom innar í salin (ov seint sjálvandi), spældi Jens Ramsing (JR) okkurt í H-moll. Løgið, tí á skránni stóð Fantasi í C-moll eftir Mozart. Plagar ikki at vera honum fyri at modulerar so ógvuliga.

Ljóðaði heldur ikki sum Mozart. Var broyting í skránni, ella...?

Men rætt var. Fantasi eftir Mozart. Sanniliga »fantasifult« — stuttligt at hoyra okkurt óvanligt Mozart-stykki viðhvørt.

At spæla Mozart á konsert er ótakksamt. Krevur ein góðan pianist, um tað ikki skal ljóða turrisligt, sum so oftani hendir. Tað gjørdi tað ikki hjá Jens Ramsing.

Ramsing hevur havt so mætar lærarar sum Mogens Damgaard og Herman D. Koppel, ið báðir hava verið í Føroyum. Tá ið M.

Damgaard var í Føroyum fyrri einum ári síðani, gaaði eg serliga um, hvussu meistarliga livandi hann spældi Mozart. Ikki sigst annað, enn at Ramsing hevur lært nakað í so mata.

Vanligt er á klaverkonsertum at spæla komponistarnar — kronologiskt. Næsta stykki var sonata í F eftir Beethoven.

Beethoven er ein frálíkur klaverkomponistur. At kalla alt er gott hjá honum. Í grundini eru klaver-sonaturin hjá honum besta klavertónleikur, ið finst. Passaliga romantiskur, uttan tó at vera suksursetur grátikonutónleikur.

Men, sum onkur tók til: »Hvi í viði verð skriva komponistarnir so torførar tónleik, at eingin timir at spæla hann?« Nakað er í tí.

At spæla sonaturar hjá Beethoven er sanniliga ikki bara sum at siga tað. Serliga hvat tí tekniska viðvikir.

Henda sonatan var eisini eitt sindur óvanlig. Eingin seigligur satsur, men triggir kvikir.

Tann, ið megnar at spæla Beethoven so væl, sum Ramsing gjørdi, hann er sanniliga ikki »fyri nothing«.

Seinast fyri steðgin vóru 5 fitt smá stykkir eftir Carl Nielsen. Stuttligt at hoyra okkurt norðurlendskt viðhvørt. »Folketone« var frálíka norðurlendst — »folkaligt« — og »Alfedans« ljóðaði veruliga álvakent og løgið. Humoureskina kenna øll — eitt gott stykki í sjálvum sær. Men ikki visti eg, at hon var so góð. Eitt klaver er ikki ein skrivimaskina. Tað ræður um hjá pianistinum at fáa klaverið at syngja. Tað eydnaðist hjá Jens Ramsing.

Betri konsertin er, harðari klappa áhoyrararnir.

Eru vit fament, so er bert at klappa harðari.

Steðgur, ut at gerast fátíkur. Tað hoyrir til.

Síðani ein norðurlendingur afturat: Schonberg. Eitt modernað stykki.

Føroyingar hava lyndi at læsa seg fastar í einum ávisum stili — helst skal tónleikurin vera 300 ára gamal ella upptatur eldri. Gott r at hoyra onkran nýggjan tónleik viðhvørt.

Stuttligt stykki. Mestsum ov. Sera eksperiment-erandi við lögnum akkordum og disharmonium. Men hvar er tónleikurin?

Annars hava svjar nógv góð tónaskold og nógvan frálíkan tónleik, men hetta er rættiliga ókent í Føroyum.

Seinast á skránni vóru 3 intermezzi og ein rapsodi eftir Brahms.

Tónleikurin hjá Brahms verður sagdur at vera líka maskulinur, sum tónleikurin hjá Chopin er feminur. Rætt er tað. Her er einki suksursett, men »pomposur« flygiltónleikur. Brahms eksperiment-erar óført uttan heilt at »flippa út«. Hetta er framvegis tónleikur.

Musikalskt verður Brahms sagdur at vera torførur at spæla — fatar tú hann ikki, ljóðar tað av ongum. Jens Ramsing skilti hann.

Eitt er at duga at spæla piano. Eitt annað at spæla forte fortissimo — uttan at »buldra«. Hetta kemur serliga fyrri hjá Brahms.

Tað er altíð gott at enda við einum kendum stykki. Ein konsert, har tú bæði lærir okkurt nýtt og hoyrir okkurt kent, er góð. Er so tónleikarin goður, freitast tú at klappa ímillum satsirnar.

At sleppa inn á Kongliga Danska Musikkonservatoriið er eitt — eitt annað er at sleppa út aftur. Tí fingur vit prógv fyrri manakvöldið. —D.

